

Konjunkturstatistik 1. kvartal 2021

Til supplerung af Grønlands Statistik måneds-, kvartals- og halvårsstatistikker udgives konjunkturstatikken, der kan fungere som indikatorer for dele af den økonomiske udvikling. Grønlands Statistik udgiver kvartalsvis præsentation af konjunkturstatikken. Tabellerne nedenfor og statistikbanken indeholder tal frem til 1. kvartal 2021.

Oversigt 1. Løbende opgørelser

	2019	2020	2020	2021	pct. ændring 2019-2020	pct. ændring 2020-2021
	4. kvrt.	1. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt.
Detailhandlens omsætning, (Indeks 2010=100)	141,0	118,8	148,7	131,5	5,5	10,7
Godsmængder til Grønland, 1.000 kbm.	142,0	84,9	162,6	95,1	14,5	12,0
Godsmængder fra Grønland, 1.000 kbm.	97,3	58,7	101,2	59,1	4,0	0,7
Afregnede indkomstskatter, mio. kr.	1.251,8	994,4	1.268,1	1.220,7	1,3	22,8
Indførselsafgifter og stempelafgifter, mio. kr.	171,1	99,3	198,3	119,9	15,9	20,7
Indførselsafgifter (u/motorkøretøjer), mio. kr.	143,6	71,1	159,3	93,6	10,9	31,6
Indførselsafgifter, motorkøretøjer, mio. kr.	14,9	10,5	20,1	10,2	34,9	-2,9

Kilde: www.stat.gl/kod

Oversigt 2. Statusopgørelser

	2019	2020	2020	2021	pct. ændring 2019-2020	pct. ændring 2020-2021
	4. kvrt.	1. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt.	4. kvrt.	1. kvrt.
Udlån fra banker, mio. kr.	5.020,0	4.863,0	5.223,0	5.307,0	4,0	9,1
Indlån i banker, mio. kr.	6.334,0	6.935,0	6.985,0	6.670,0	10,3	-3,8
Obligationsrestgæld, mio. kr.	3.613,0	3.638,0	4.276,0	4.450,7	18,4	22,3
Likviditet i landskassen, mio. kr.	1.311,9	1.147,6	1.234,8	913,6	-5,9	-20,4
Restancer til det offentlige ¹ , mio. kr.	622,6	...	745,7	...	19,8	...

Note: 1) Udviklingen i restancer efter 1. halvår 2021 kan ikke umiddelbart sammenlignes med tidligere perioder på grund af overgang til et nyt økonomisystem og der blev foretaget revision på enkelte restanceopgørelser.

Kilde: www.stat.gl/kod

Oversigt 1 indeholder konjunkturindikatorer opgjort som løbende opgørelser, mens oversigt 2 indeholder konjunkturindikatorer opgjort som statusopgørelser. Løbende opgørelser er en sammentælling af mængder eller beløb pr. måned eller kvartal, mens statusopgørelserne er en saldo på et givent tidspunkt – her ved udgangen pr. kvartal eller pr. halve år.

Statistikbanken

Tallene vist i tabellen ovenfor kan findes i Grønlands Statistiks statistikbank og metodeforklaring til de enkelte indikatorer kan findes på hjemmesiden www.stat.gl i publikationen Konjunkturstatistik. Ønskes yderligere oplysninger kan henvendelse ske til Anders Blaabjerg på tlf. 34 57 81 (direkte).

Metode

Begrebet konjunkturstatistik omfatter de måneds- og kvartalsstatistikker, der anvendes ved vurdering og analyse af konjunktursituationen i et land. Den foreliggende konjunkturstatistik præsenterer en række konjunkturindikatorer, som har til formål at tegne et billede af den aktuelle økonomiske udvikling i Grønland. Konjunkturstatistikken skal supplere nationalregnskabet ved at give en hurtig indikation af udviklingen i nationalregnskabets hovedstørrelser: Produktion, privat og offentligt forbrug, investering og udenrigshandel. Udover funktionen som indikator har de fleste af konjunkturstatistikkerne interesse til belysning af sit eget område.

Beskrivelsen af den aktuelle konjunkturudvikling sker ud fra bevægelserne i de centrale økonomiske indikatorer. Indikatorerne kan ikke direkte sige noget om baggrunden for udviklingen i konjunkturerne, men såfremt Grønlands Statistik har kendskab til ændringer i lovgivning eller andet, der må formodes at have væsentlig indflydelse på udviklingen i indikatorerne, vil det blive nævnt i noterne under statistikbanktabellerne.

Følgende data er medtaget i konjunkturstatistikken:

- Detailhandelens omsætning
- Godsmængder
- Ud- og indlån for banker, ultimobalance
- Obligationsrestgæld, ultimobalance
- Afregnede indkomstskatter
- Indførselsafgifter/Stempelafgifter
- Restancer til det offentlige
- Landskasses Likviditet
- Anlægs- og renoveringsfonden – Udgået pr. 4. kvartal 2019

Herudover er der andre eksisterende konjunkturserier:

- Turismestatistik med Hotelovernatninger og flypassagerer
- Udenrigshandel, Import og eksport
- Registrerede arbejdssøgende
- Fiskeri og fangst med indhandling og prisindeks for fiskeprodukter
- Forbrugerprisindekset
- Byggeomkostningsindeks

Detailhandelens omsætning

Formålet med statistikken er at belyse udviklingen i detailhandelen og dermed en væsentlig del af det private forbrug.

Grønlands Statistik indhenter en gang i kvartalet omsætningstal fra de 3 største detailkæder i Grønland. Den samlede omsætning for de tre kæder er lagt sammen. Omsætningen er herefter opgjort som et værdiindeks, hvor udviklin-

gen i indekset tegner et billede af udviklingen i omsætning i detailhandelen. Indekset er opgjort som den gennemsnitlige kvartalsomsætning i et basisår, og ændring i hvert kvartal sker i forhold til indekset for det gennemsnitlige kvartals omsætning.

Indekset bliver også opgjort som sæsonkorrigerede indeks. Ved sæsonkorrektionen renses data for systematiske udsving over året. Sæsonkorrektionen fortages ved hjælp af X-12-ARIMA og modellen findes i JDemetra+. Det sæsonkorrigerede indeks bliver revideret løbende, og med en ny model en gang årligt. En nærmere metodeforklaring til sæsonkorrektion, er lavet i en særskilt metodebeskrivelse.

Godsmængder

Formålet med statistikken er at have en indikator i forhold til import og eksport til og fra Grønland. Grønlands Statistik modtager kvartalvis fra Royal Arctic Lines A/S (RAL) godsmængderne til og fra Grønland. Statikken er opgjort som den totale godsmængde i 1.000 m3.

Det er ikke hele Grønlands eksport af varer, der bliver transporteret af RAL, blandt andet fordi der også sker landinger af fisk på Island, og import af varer med fly. Godsmængderne er kun opgjort for totalmængden. Godsmængderne består dog af forskellige typer gods. RAL benytter følgende type opgørelse.

Godsmængderne på typer og gennemsnitlig andel i år 2018 og 2019 i pct.

	Til Grønland	Fra Grønland
Almindeligt gods	65,5	6,4
Bil, båd, og entreprenørmaskiner ..	5,7	0,5
Farligt gods	2,0	1,7
Flatrackgods	1,4	0,0
Miljøgods	0,0	3,6
Overstørrelsesgods	3,2	0,6
Tankcontainere	0,4	0,0
Temperaturreguleret	19,1	82,5
Transportudstyr	2,8	4,7

Anm. Opgørelsen er gennemsnit for godsmængderne i årene 2018 og 2019.

Ud- og indlån for banker, ultimobalance

Formålet med statistikken er at belyse udviklingen i ud- og indlån i Grønland, samt hvilke sektorer der optager og indskyder lån i bankerne.

Nationalbanken har opgjort ud- og indlånsbalancen for grønlandske og danske banker, for grønlandske residerter. Nationalbanken har udviklet en detaljeret MFI-statistik, der fra 3. kvartal 2013 giver mulighed for at inddele lånene i sektorer, se vedlagte link. Ny og mere detaljeret MFI-statistik.

Statistikken er opgjort for følgende sektorer:

- 1000 Alle sektorer
- 1100 Ikke-finansielle selskaber
- 1200 Finansielle selskaber ekskl. monetære og finansielle institutioner (MFI)
- 1300 Offentlige forvaltning og service
- 1400 Husholdninger
- 1500 Non-profit institutioner rettet mod husholdninger (NPISH)

Nationalbanken har udarbejdet en fordelingsnøgle mellem sektoropdelingen og den normale branchefordeling. Fordelingsnøgle mellem sektorfordelingen og branchenomenklatur kan ses i Nationalbankens sektormanual.

Ud- og indlånene er opgjort som balancen ultimo i perioden, hvilket betyder at lånebeholdningen er opgjort for slutningen af perioden. Udviklingen i balancen sker på baggrund af fire typer af strømme, som påvirker bevægelserne i balancen, hvilket er:

- Nettotransaktioner
- Tab
- Valutakursreguleringer
- Reklassifikationer

Det er primært strømtyperne Nettotransaktioner og (reklassifikation/ændringer i lånets karakteristika) der generelt har mest volumen. For en mere detaljeret gennemgang af opgørelsen og statistikken henvises til Nationalbankens hjemmeside. www.nationalbanken.dk

Der er ikke medtaget ud- og indlån, der vedrører banker i det øvrige udland, og der er ikke medtaget koncerninterne lån optaget af selskaber.

Obligationsrestgæld

Formålet med statistikken er at opgøre udviklingen og omfanget af finansiering fra realkreditinstitutioner i Grønland, efter ejendoms kategorier.

Grønlands Statistik modtager en opgørelse af obligationsrestgælden fra Finansstilsynet, der opgør den samlede udlånsportefølje fordelt på ejendoms kategorier. Opgørelsen er opgjort som balancen ultimo perioden, hvilket betyder at det er beholdningen i slutningen af en periode der er opgjort.

Udlånene er opgjort efter hvilke ejendoms kategori lånet er ydet til.

Ejendoms kategorier er opgjort som følgende:

Ejendoms kategorier	Ejendoms kategorier uddybet
Ejerboliger	Ejerboliger
Støttet byggeri (til beboelse)	Støttet byggeri til beboelse
Andelsboliger	Andelsboliger
Privat boligudlejning	Private beboelsejendomme til udlejning
Industri & håndværk	Industri & håndværksejendomme (inkl. kollektive energiforsyningsanlæg)
Kontor & forretning	Kontor & forretningsejendomme
Social & kulturel	Ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål

For yderligere informationer omkring opgørelsen henvises til Finanstilsynets hjemmeside. www.finanstilsynet.dk

Afregnede indkomstskatter

Formålet med statistikken er at opgøre det afregnede provenu fra indkomstskatter. Data for de løbende afregnede A- og B-indkomstskatter er indhentet fra Skattestyrelsen. Opdelingen er gjort for landsskat, fælleskommunal skat, kommunalskat, særlig landsskat, samt efter kommuner.

Ved vurdering af udviklingen i indkomstskatteprovenuet skal ændring i reglerne for indkomstskatten medtages. (For eksempel blev landsskatten ændret pr. 1. januar 2013 fra 11 pct. til 10 pct., og kommuneskatten i Kommuneqarfik Sermersooq pr. 1. januar 2014 fra 25 pct. til 26 pct.)

Periodisering af afregningen

Den regnskabsmæssige afregning af indkomstskatter sker for 15 perioder for et år. I denne konjunkturstatistik er periodisering foretaget ved at perioderne 1-13 bliver opgjort i det pågældende år, mens perioderne 14 og 15 bliver videreført til efterfølgende års 1. kvartals afregning. Årsagen til denne periodisering er, at der er taget større hensyn til at udarbejde en hurtig kvartalsvis indikator af skatteafregningen, snarere end en fuldt korrekt årsopgørelse af skatteafregningen.

Landsskat og særlig landsskat, ved afregningen af den særlig landsskat, sker der også samtidigt en afregning af landsskat fra de samme områder. Afregnede landskat fra disse områder er lagt sammen med landsskatten fra resten af Grønland.

Indførselsafgifter / Stempelafgifter

Formålet med statistikken er at belyse provenuet fra indførselsafgifter og stempelafgifter, og herved have en indikator for udviklingen i forbruget af afgiftsbelagte varer.

Grønlands Statistik modtager fra Skattestyrelsen en gang i kvartalet oplysninger om indførselsafgifter og stempelafgifter. Udviklingen i afgiftsprovenuet skal også vurderes i forhold til ændring i afgiftssatserne. Der er blevet indført ændringer på afgifter pr. 18. november 2019.

Indførselsafgifter er opgjort efter følgende varer og afgiftsgruppe nr.

Vareart	Afgiftsgruppe nr.
1.1 Sukker/kaffe/the.	1+2+3
1.2 Chokolade.	4
1.3 Øl.	11+12+13+14+15
1.4 Vin.	16+17+18+19+20
1.5 Spiritus.	21+22+23+24+25+26
1.6 Cigaretter.	43
1.7 Anden tobak.	41+42+44+45+46+47
1.8 Mineralvand.	31+32+33+34+35+36+37
1.9 Emballage.	34+35
1.10 Kød.	51 til 62
1.10 Motorkøretøjer.	71 til 84 og 92 til 99
1.11 Parfume.	90
1.12 Diverse + fyrværkeri.	70+Øvrige

Stempelafgiften er en afgift hvor der svares en andel af handelsværdien til Selvstyret ved køb eller overtagelse af fast ejendom, pantsætning af fast ejendom eller løsøre, herunder skibe og både, der er fritidsfartøjer. Udviklingen i afgiften er blandt andet afhængig af køb af egen bolig og andelsboliger.

For nærmere detaljer om afgiftsgrupper, og afgiftssatser henvises til Skattestyrelsens hjemmeside.

<http://aka.gl/da/Borger/AFGIFT/Afgiftslove/Indfoerselsafgifter>

Restancer til det offentlige

Skattestyrelsen udarbejder 2 gang årligt en restanceliste for de offentlige, i januar og i juli/august. Opgørelsen er opgjort som balancen på dagen for opgørelsen, hvilket betyder at det er en restance beholdningen som er opgjort i primo januar og juli/august. Opgørelsen viser restancerne til det offentlige opgjort efter 20 restancearter. Restancerne er opgjort efter antal sager og restance størrelsen. I tabellen nedenfor er andel efter størrelse i kr. af restancerne opgjort for 2019 1. halvår.

Hensættelse til tab til skatter har tidligere været opført under A-skatter, denne post er nu opgjort separat.

Restancer til det offentlige efter andel i pct. 1. halvår 2019

	Antal sager	Restance størrelse
Alle restancer	100,0	100,0
Underholdsbidrag	25,9	38,8
Restskatter	0,3	2,3
ESU	0,0	3,9
A-skat	0,8	1,9
Selskabsskat	0,0	0,0
Husleje	1,5	5,7
Skatterenter	0,4	0,2
Diverse kom. restancer	6,3	4,3
Hjælp med tilbagebetalingspligt	1,6	2,5
Studielån	0,3	1,4
Daginstitutioner	8,7	1,6
Renovation	36,8	3,7
Kommunale erhvervslån	0,0	0,1
Diverse Selvstyre-restancer	4,2	2,3
Boligstøttelån	0,1	1,7
Selvbyggerlån	0,1	0,4
El/vand	2,6	0,3
Forældrebetaling anbragte børn	7,7	3,2
Nordiske krav	0,3	1,1
Øvrige restancer	2,4	0,2
Hensat til tab på skatter	...	24,3

For en uddybende forklaring til de enkelte restancearter, henvises til Skatte- styrelsens årsberetning.

Landskassens Likviditet

Det centrale regnskabskontor (DcR) i Selvstyret udarbejder opgørelsen for Landskassens kortfristede likviditet. Opgørelsen er opgjort efter beholdnings- type, som er fordelt efter:

- Bankindestående (inkl. kassebeholdning)
- Obligationer

Opgørelsen er udarbejdet med udgangspunkt i ultimo balancen i den pågæl- dende måned, så opgørelse efter kvartaler, gøres ved at tage henholdsvis marts, juni, september og december månedsbalance.

Anlægs- og reoveringsfonden

Det centrale regnskabskontor (DcR) i Selvstyret udarbejder månedligt opgø- relse af forbruget i Anlægs- og reoveringsfonden. Opgørelsen er opgjort efter hovedgrupper, som er fordelt efter:

- Boliger (anlæg og reovering)
- Anlægsfonden, udlån
- Nukissiorfiit (anlæg og reovering)
- Institutioner (anlæg og reovering)
- Rest, incl. landingsbaner (anlæg og reovering)

DcR opgør forbruget fra Anlægs- og renoveringsfonden efter regnskabsperioder, dvs. at der er 13 perioder i løbet af et år, 12 måneder og en ultimo periode. Der er i forbindelse med udgivelse af data til konjunkturstatistikken ikke foretaget ændring af denne opgørelsesmetode. Opgørelse efter et års forbrug skal opgøres ved at sammenlægge de 13 regnskabsperioder.

Ved den kvartalsvise opgørelse er forbruget i 4. kvartal opgjort som de samlede forbrug i oktober, november, december og ultimo perioden. En nærmere detaljeret gennemgang af anlægsforbruget, bliver udarbejdet i redegørelse for anlægs- og renoveringsfonden. Derudover kan der henvises til Finansloven, hvor forklaringer til enkelte anlægsprojekter fremgår.

Fra og med 4. kvartal 2019 vil tabellen med forbruget fra Anlægs- og renoveringsfonden ikke længere blive opdateret. Trækket på midler fra Anlægs- og renoveringsfonden er de seneste år stadig blevet mindre grundet andre bygherrer. Herudover har kommunerne fået en større rolle ved byggeri og administration af offentligt ejede udlejningsboliger, som medfører mindre træk fra Anlægs- og renoveringsfonden. Det vurderes derfor, at det ikke længere er retvisende at bruge forbruget fra Anlægs- og renoveringsfonden som en indikator for aktiviteten indenfor bygge- og anlægsbranchen.

Udgivelse

Konjunkturstatistikken vil blive udgivet hvert kvartal og vil indgå i vores nyhedsmail. Opdatering af de enkelte statistikbank tabeller vil ske umiddelbart efter at data er blevet tilgængelig, og senest ca. 1. måned efter at et kvartal er afsluttet.

Fejlkilder

Der sker mindre revidering af godsmængderne til og fra Grønland med en periode på 1 år tilbage i tiden. Dette sker på grund af ændring i modtaget tal. Godsmængderne for 1 og 2 år tilbage er således foreløbige tal.

Anlægs- og renoveringsfonden.

Det seneste kalender år er en foreløbigt opgørelse, der kan ske mindre revideringer at tidligere måneder ved årsafslutningen.

Løbende priser og faste priser (nominelle priser/realpriser).

Dataserierne i værdi er ikke blevet korrigeret for inflation. Konjunkturstatistikken bliver kun vist i løbende priser. Udviklingen i en tidsserie i fastepriser vil normalt medføre at væksten er lavere.

Afregning af indkomstskatter

Der kan være usikkerhed i forhold til en periodevis forskydning af afregningen. Den månedlige indberetningsafregning fra selskaber eller institutioner til skattestyrelsen kan af forskellige årsager have uregelmæssigheder, hvilket medfører at der kan ske periodevis forskydning af afregningen, for eksempel på grund af for sent afleverede afregninger.

På grund af den benyttede periodisering, og at feriepenge for et indkomstår typisk bliver afregnet i den periode som Skattestyrelsen kalder periode 15 i et regnskabsår, vil feriepenge i denne opgørelse blive opgjort som afregnet i 1. kvartal det efterfølgende år.

Indførsels- og stempelafgifter.

Det kan ske at der kan komme periodevis store udsving, som ikke har sæsonmæssige årsager. Årsagen er at en enkelt køber, kan købe store partier i et kvartal til lager, og det kan påvirke ændringerne i forhold til året før.

Anlægs og reoveringsfonden

Der er mulighed for at den afsluttende kontering for anlægsfonden ikke kommer med i udtrækket der er modtaget fra DcR. Det vil sige at der kan være uoverensstemmelse mellem opgørelsen til denne konjunkturstatistik og redøgørelse for anlægs og reoveringsfonden.